

Sygn. akt XII Ga 27/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera (spr.)

Sędzia: SO Janusz Beim

Sędzia: SO Beata Kozłowska-Sławęcka

Protokolant: st. protokolant sądowy Rafał Czopek

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2014 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko (...)spółce akcyjnej w O.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 5 września 2013 r. sygn. akt IV GC 927/13/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 90,00 zł (dziewięćdziesiąt złotych).

UZASADNIENIE

Powód S. P. domagał się zasądzenia od (...)spółki akcyjnej w O. wynagrodzenia w kwocie 17 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za usługi przewozowe świadczone w ramach umowy stron z dnia 16 października 2012 roku. Strona pozwana pierwotnie zarzuciła przedwczesność powództwa, mającą źródło w błędnym wystawieniu faktur. Następnie, jak podał powód, strona pozwana zaspokoiliła należność główną poprzez wpłatę kwoty 2 500 zł w dniu 7 maja 2013 roku oraz rozliczenie pozostałej kwoty 15 000 zł w kosztach zakupu przez powoda od pozwanej autobusu, co potwierdziła treść faktury (...) z dnia 3 lipca 2013 roku z zapisem kompensata.

Na rozprawie w dniu 5 września 2013 roku, na którą pozwana nie stawiała się pomimo prawidłowego zawiadomienia, powód przed przystąpieniem do materii sprawy, cofnął pozew odnośnie należności głównej. Domagał się natomiast odsetek liczonych od daty wymagalności należności głównej to jest od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 7 maja 2013 roku od kwoty 2 500 zł w wysokości 65,90 zł i od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 3 lipca 2013 roku od kwoty 15 000 zł w wysokości 699,90 zł oraz kosztów procesu. Powołał się przy tym na pisemne oświadczenie o potrąceniu, w którym potrącił wierzytelności wobec strony pozwanej na kwotę 49 000 zł z wierzytelnością wzajemną za autobus, wymieniając w oświadczeniu wierzytelność na kwotę 15 000 zł objętą fakturą (...) z dnia 31 stycznia 2013 roku.

Sąd Rejonowy, uznając w tych okolicznościach wierzytelność objętą pozwem za bezsporną, uznał, iż strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą powodowi od dnia 22 lutego 2013 roku, kwotę 2500 zł uiściła w toku postępowania, podobnie jak kwotę 15 000 zł pokrytą w drodze kompensaty wzajemnych wierzytelności. Za zasadne uznał w konsekwencji Sąd Rejonowy żądanie powoda zasądzenia odsetek od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty, z uwzględnieniem iż pokrycie należności przypadającej powodowi nastąpiło w dniach 7 maja i 3 lipca 2013 roku. W oparciu o treść art. 481 kc zasądził zatem Sąd od strony pozwanej na rzecz powoda skapitalizowane odsetki za wskazane wyżej okresy opóźnienia, a wobec skutecznego cofnięcia pozwu w zakresie należności głównej postępowanie umorzył na podstawie art. 355 par. 1 kpc w zw z art. 203 par. 1 kpc. Sąd wskazał, że pozw został cofnięty przed rozpoczęciem rozprawy czyli przed przystąpieniem do zgłoszenia żądań, a nadto, iż roszczenie wobec częściowego zaspokojenia wygasło wobec czego nie zaistniał wymóg zrzeczenia się roszczenia w zakresie należności głównej. Sąd uznał stronę pozwaną za przegrywającą spór bowiem spełnienie świadczenia nastąpiło w toku procesu i obciążył ją kosztami postępowania na podstawie art. 98 kpc. Sąd odstępując od zastosowania art. 101 kpc czy art. 102 kpc miał na uwadze fakt nie zastosowania się strony pozwanej do przesądowego wezwania do zapłaty, zaskarżenie nakazu zapłaty w całości przez stronę pozwaną oraz brak szczególnych okoliczności uprawniających do odstąpienia od obciążenia kosztami strony przegrywającej spór.

W apelacji od wyroku w części zasądzającej odsetki oraz koszty postępowania strona pozwana zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 499 kc w zw z art. 65 par. 1 kc oraz art. 359 kc w zw z art. 481 par. 1 kc, a także uchybienie art. 241 kpc, art. 233 par. 1 kpc i art. 230 kpc.

W motywach apelacji podano, iż z uwagi na kausalność potrącenia należało przyjąć jako intencję stron całkowite zwolnienie się pozwanej ze zobowiązania, w tym w zakresie odsetek. Za takim przyjęciem miała przemawiać treść art. 499 kc skoro z czynności prawnej stron nie wynikało aby zamiarem stron było jedynie zwolnienie częściowe. Naruszeń przepisów procesowych upatrywano w modyfikacji roszczenia procesow

ego, wyartykułowanej na rozprawie, do której strona pozwana nie mogła się odnieść. Stąd miało dojść do naruszenia zasady jawności procesu i zasady swobodnej oceny dowodów.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest bezpodstawna.

Nie budzi wątpliwości to, iż w opisanych okolicznościach zaistniał stan potrącalności wzajemnych roszczeń stron. Po stronie powoda powstało zatem uprawnienie aby jednostronnym oświadczeniem woli doprowadzić do potrącenia. Niewątpliwie stosowne oświadczenie powoda dotarło do strony pozwanej. Zauważyć też trzeba, że uprawnienie do dokonania potrącenia zalicza się do uprawnień kształtujących, natomiast ze względu na skutki jakie wywołuje ono w majątku potrącającego dokonanie potrącenia nosi cechy czynności prawnej rozporządzającej. Oczywiście oświadczenie o potrąceniu ma moc wsteczną od chwili kiedy stało się możliwe/ art. 499 kc/. Z kolei w znaczeniu prawnym potrącenie jako sposób wygaszenia zobowiązania jest równoważne spełnieniu świadczenia /art. 498 kc/.

Faktem jest, że strony mogą przesłanki i skutki potrącenia ustalić w sposób najbardziej im odpowiadający, jako że przepisy dotyczące potrącenia mają charakter względnie obowiązujący/ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2000r., IV CKN 163/00/.

Nie oznacza to jednak, że w nin. przypadku potrącenie wywołało skutki rozleglejsze niż to wynika z woli powoda. W efekcie potrącenia świadczenie /główne/, które obciążało stronę pozwaną zostało spełnione z datą dokonania potrącenia. Nie zmienia to jednak faktu, że od daty wymagalności roszczeń o zapłatę za usługi przewozowe skarżąca pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia, co pociąga za sobą konsekwencje określone w art. 481 par. 1 kc. Z żadnego dowodu/ żadnych też nie oferowano/ nie wynika aby powód zrzekł się odsetek lub by oświadczenie o potrąceniu odsetki te obejmowało. Przeciwnie z treści oświadczenia/ k-50/ wynika wprost, że z roszczeń objętych powództwem powód rozliczył przez potrącenie resztę należności z faktury za usługi w kwocie 15 000 zł, pozostałą

kwotę pozwana zapłaciła/ 2 500 zł/. Dalej z treści oświadczenia wynika, iż powód uprzedził o zamiarze wystawienia noty odsetkowej, wskazując też, że pozostają do zapłaty koszty procesów. Dodatkowo, nawet skarżąca nie twierdzi by strony w kwestii odsetek i kosztów postępowań sądowych doszły do porozumienia poza Sądem.

Nie ma więc podstaw do twierdzenia przez apelantkę, iż w wyniku potrącenia umorzenie wzajemnych wierzytelności objęło też odsetki. Wszak w chwili dojścia potrącenia do skutku pozwana zalegała z zapłatą powodowi od dnia 22 lutego 2012 roku. O ile więc potrącenie niweluje dług ,o tyle znosi go w takim zakresie w jakim potrącenia dokonano, chyba że ze względu na dyspozytywny charakter przepisów o potrąceniu strony dokonają innych, szczegółowych ustaleń, co w nin. sprawie nie miało miejsca. Apelantka odwołuje się do intencji storn, mającej polegać na całkowitym zwolnieniu ze zobowiązania jednakże tego nie dowodzi. Stanowisku skarżącej przeczy nadto przytoczona treść oświadczenia o potrąceniu złożonego przez powoda. Nie może więc skarżąca zasadnie wywodzić, że doszło do modyfikacji roszczenia niezgodnie z wolą stron. Wskazać też należy, że złożenie oświadczenie o cofnięciu pozwu w zakresie należności głównej pod nieobecność strony pozwanej nie może być wykładane na niekorzyść powoda bowiem pozwana była zawiadomiona o terminie rozprawy. Jest przy tym oczywiste, że w przypadku braku oświadczenia powoda o częściowym cofnięciu pozwu Sąd oddaliłby powództwo w zakresie należności głównej, która została pokryta przed wydaniem wyroku. Nie wpłynęło by to na koszty postępowania skoro zaspokojenie usprawiedliwionej pretensji powoda nastąpiło w toku procesu. Stronę pozwaną uważa się wówczas za przegrywającą spór/ postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 listopada 1991r., I Acz 183/91/.

Na marginesie zaznacza się, że faktury powoda były wystawione prawidłowo to jest zgodnie z nazwą strony pozwanej ujawnioną w treści umowy o świadczenie usług przewozowych.

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono po myśli art. 98 kpc w zw z art. 108 par. 1 kpc.

Ref. I inst. SSR B. Zawierzyńska - Wach